

ENAKMEN TENAGA BOLEH BAHARU SABAH 2024

SUSUNAN SEKSYEN

BAHAGIAN I

PERMULAAN

Seksyen

1. Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa
2. Tafsiran

BAHAGIAN II

FUNGSI DAN KUASA SURUHANJAYA

3. Fungsi Suruhanjaya
4. Kuasa Suruhanjaya

BAHAGIAN III

SISTEM TARIF GALAKAN

5. Pewujudan sistem tarif galakan
6. Kelayakan bagi menyertai sistem tarif galakan
7. Permohonan bagi kelulusan galakan
8. Maklumat atau dokumen tambahan
9. Pemberian atau keengganan memberikan kelulusan galakan
10. Syarat bagi kelulusan galakan
11. Kuasa untuk mengenakan syarat tambahan dan untuk mengubah atau membatalkan syarat
12. Pembatalan kelulusan galakan
13. Rayuan

BAHAGIAN IV
PENYAMBUNGAN, PEMBELIAN DAN PENGAGIHAN TENAGA BOLEH
BAHARU

Seksyen

14. Perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu
15. Penyambungan kepada talian bekalan
16. Keutamaan pembelian dan pengagihan
17. Kehendak teknikal dan pengendalian

BAHAGIAN V
TARIF GALAKAN

18. Pembayaran dan tempoh tarif galakan
19. Pengurangan tarif galakan
20. Kajian semula dan pelarasan kadar pengurangan
21. Mendapatkan wang daripada Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu
22. Fi pentadbiran
23. Kesetaraan grid
24. Penggunaan sumber secara curang untuk menjana elektrik

BAHAGIAN VI
KUMPULAN WANG TENAGA BOLEH BAHARU

25. Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu
26. Peruntukan daripada tarif elektrik
27. Perbelanjaan yang dipertanggungjawabkan pada Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu
28. Pelaburan
29. Akaun

BAHAGIAN VII
KUASA MENGUMPULKAN MAKLUMAT

Seksyen

30. Audit prestasi
31. Pemberian maklumat
32. Bukti pematuhan
33. Suruhanjaya boleh memegang simpan dokumen
34. Akses kepada rekod
35. Rekod maklumat
36. Penyiaran maklumat
37. Kesalahan kerana tidak patuh
38. Kesalahan bagi pengubahsuaian tanpa kuasa maklumat dalam jagaan Suruhanjaya

BAHAGIAN VIII
PENGUATKUASAAN

39. Pegawai diberi kuasa
40. Kad kuasa
41. Kuasa penyiasatan
42. Pengeledahan dan penyitaan dengan waran
43. Pengeledahan dan penyitaan tanpa waran
44. Capaian kepada data berkomputer
45. Waran boleh diterima walaupun cacat
46. Senarai benda yang disita
47. Pelepasan benda yang disita
48. Kuasa untuk menghendaki kehadiran orang yang mempunyai pengetahuan tentang kes
49. Pemeriksaan orang yang mempunyai pengetahuan tentang kes
50. Kebolehterimaan pernyataan sebagai keterangan

Seksyen

51. Pegawai diberi kuasa hendaklah menyiapkan penyiasatan dan menyerahkannya kepada polis
52. Kos bagi memegang kelengkapan, dsb., yang disita
53. Tiada kos atau ganti rugi yang berbangkit daripada penyitaan boleh didapatkan
54. Halangan
55. Kuasa tambahan
56. Pengkompaunan kesalahan
57. Pendakwaan
58. Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan

BAHAGIAN IX

AM

59. Laporan tentang pelaksanaan dan prestasi sistem tarif galakan
60. Pematuhan semua undang-undang lain
61. Arahan oleh Suruhanjaya
62. Daftar
63. Kuasa Menteri untuk membuat peraturan-peraturan
64. Penalti bagi perundangan subsidiari
65. Kuasa Menteri untuk meminda Jadual

BAHAGIAN X

KECUALIAN DAN PERALIHAN

66. Kecualian dan peralihan
67. Lesen yang sedia ada

JADUAL

NEGERI SABAH

Saya memperkenalkan,

TUN DATUK SERI PANGLIMA (DR) HAJI JUHAR
BIN DATUK HAJI MAHIRUDDIN,
Yang di-Pertua Negeri.

3 JANUARI, 2024.

No. 18 Tahun 2023

Suatu Enakmen untuk mengadakan peruntukan bagi mewujudkan dan melaksanakan suatu sistem tarif khas untuk memangkin penjanaan tenaga boleh baharu dan untuk mengadakan peruntukan bagi perkara yang berkaitan.

DIPERBUAT UNDANG-UNDANG oleh Badan Perundangan Negeri Sabah seperti berikut:

BAHAGIAN I PERMULAAN

Tajuk ringkas dan permulaan kuat kuasa

1. (1) Enakmen ini bolehlah dinamakan Enakmen Tenaga Boleh Baharu

Sabah 2024.

(2) Enakmen ini mula berkuat kuasa pada 3 Januari 2024.

Tafsiran

2. Dalam Enakmen ini, melainkan jika konteksnya menghendaki makna yang lain —

“juruaudit yang dilantik” ertinya mana-mana juruaudit yang dilantik oleh Suruhanjaya di bawah seksyen 30;

“pegawai diberi kuasa” ertinya mana-mana pegawai awam atau pegawai Suruhanjaya yang diberi kuasa secara bertulis oleh Menteri di bawah seksyen 39;

“Suruhanjaya” ertinya Suruhanjaya Tenaga Sabah yang ditubuhkan di bawah Enakmen Suruhanjaya Tenaga Sabah 2023 [*No.11 tahun 2022*];

“kadar pengurangan” ertinya kadar pengurangan progresif tahunan tarif galakan yang dinyatakan dalam ruang kelima Jadual;

“kos pembekalan” ertinya kos purata penjanaan dan pembekalan satu kilowatt-jam elektrik daripada sumber selain sumber boleh baharu melalui talian bekalan sehingga ke tempat saling hubungan dengan pemasangan tenaga boleh baharu;

“mengagihkan” ertinya untuk mengendalikan, menyenggara dan mengagihkan elektrik melalui rangkaian pengagihan elektrik;

“pemegang lesen pengagihan” ertinya pemegang suatu lesen untuk mengagihkan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya di bawah seksyen 8 Enakmen Bekalan Elektrik 2024;

“tempoh berkuat kuasa”, berhubungan dengan pemegang kelulusan galakan, ertinya tempoh yang bermula dari tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan yang dinyatakan dalam ruang keempat Jadual;

“elektrik” mempunyai erti yang diberikan kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen Bekalan Elektrik 2024;

“rangkaian pengagihan elektrik” ertinya suatu sistem atau sebahagian daripada sistem pada voltan nominal tiga puluh tiga kilovolt atau ke bawah bagi talian atau kabel elektrik, bagi substesen dan bagi kelengkapan dan bangunan yang berkaitan bagi pembawaan elektrik kepada mana-mana orang tidak kira sama ada suatu loji jana kuasa disambungkan kepada sistem sedemikian;

“penjana yang layak” ertinya seseorang yang layak untuk memohon untuk menyertai sistem tarif galakan di bawah seksyen 6;

“kelulusan galakan” ertinya suatu kelulusan yang diberikan di bawah seksyen 9;

“pemegang kelulusan galakan” ertinya seseorang yang memegang kelulusan galakan;

“sistem tarif galakan” ertinya sistem yang diwujudkan di bawah seksyen 5;

“tarif galakan” ertinya tarif khas yang kena dibayar kepada pemegang kelulusan galakan sebagai balasan bagi tenaga boleh baharu yang dijana dan dijual kepada pemegang lesen pengagihan yang dinyatakan dalam ruang ketiga Jadual;

“tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan”, berhubungan dengan pemegang kelulusan galakan, ertinya tarikh apabila pemasangan tenaga boleh baharu mula-mula menjana tenaga boleh baharu bagi jualan komersial menurut perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu yang telah berkuat kuasa mengikut seksyen 14;

“Kumpulan Wang” ertinya Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu yang ditubuhkan di bawah seksyen 25;

“Kerajaan” ertinya Kerajaan Negeri Sabah;

“kesetaraan grid”, berhubungan dengan pemasangan tenaga boleh baharu yang tertentu, ertinya masa apabila kadar tarif galakan yang terpakai bagi pemasangan tenaga boleh baharu itu adalah bersamaan dengan atau lebih murah daripada kos pembekalan;

“Menteri” ertinya Menteri yang dipertanggungjawabkan dengan tanggungjawab bagi perkara yang berhubungan dengan pembekalan elektrik;

“Menteri Kewangan” ertinya Menteri yang dipertanggungjawabkan dengan tanggungjawab bagi kewangan;

“keselamatan awam” mempunyai erti yang diberikan kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen Bekalan Elektrik 2024;

“keselamatan diri” mempunyai erti yang diberikan kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen Bekalan Elektrik 2024;

“tenaga boleh baharu” ertinya elektrik yang dijana atau dihasilkan daripada sumber boleh baharu;

“pemasangan tenaga boleh baharu” ertinya suatu pemasangan yang menjana tenaga boleh baharu dan termasuklah apa-apa kemudahan teknikal bagi pemasangan itu yang menukarkan tenaga mekanikal, kimia, haba atau elektromagnet secara langsung kepada elektrik;

“perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu” ertinya perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu antara pemegang lesen pengagihan dengan pemegang kelulusan galakan di bawah seksyen 14;

“sumber boleh baharu” ertinya sumber asli yang berulang-ulang dan tidak akan habis atau teknologi yang dinyatakan dalam ruang pertama Jadual;

“talian bekalan” mempunyai erti yang diberikan kepadanya dalam seksyen 2 Enakmen Bekalan Elektrik 2024; dan

“tenaga lestari” ertinya tenaga yang, dalam penjanaan, pembekalan dan penggunaannya adalah sedemikian rupa sehingga dapat memenuhi

keperluan masa kini tanpa menjejaskan keupayaan generasi akan datang untuk memenuhi keperluan mereka, dan termasuklah tenaga boleh baharu.

BAHAGIAN II FUNGSI DAN KUASA SURUHANJAYA

Fungsi Suruhanjaya

3. Suruhanjaya hendaklah mempunyai fungsi yang berikut:

- (a) untuk menasihati Menteri dan Entiti Kerajaan yang berkaitan tentang segala perkara yang berhubungan dengan tenaga lestari, termasuklah syor tentang dasar, undang-undang dan tindakan yang hendaklah dipakai untuk menggalakkan tenaga lestari;
- (b) untuk menggalakkan dan melaksanakan objektif dasar negeri bagi tenaga boleh baharu;
- (c) untuk menggalakkan, merangsang, memudahkan dan membangunkan tenaga lestari;
- (d) untuk melaksanakan, menguruskan, memantau dan mengkaji semula sistem tarif galakan, termasuklah menjalankan penyiasatan, mengumpulkan, merekodkan dan menyenggarakan data, maklumat dan statistik berkenaan dengan sistem tarif galakan dan memberikan data, maklumat dan statistik itu kepada Menteri sebagaimana yang dikehendaknya dari semasa ke semasa;
- (e) untuk menggalakkan pelaburan sektor swasta dalam sektor tenaga lestari, termasuklah mengesyorkan kepada Entiti Kerajaan yang berkaitan mengenai insentif berhubungan dengan cukai, duti kastam dan eksais dan insentif fiskal yang lain yang terpakai bagi pelaburan itu;

- (f) untuk menjalankan atau mengatur perjalanan penyelidikan, penilaian, kajian dan perkhidmatan nasihat, mengumpul, menganalisis dan menyiarkan maklumat, statistik dan faktor yang mempengaruhi atau yang berkaitan dengan pembangunan tenaga lestari, dan menyebarkan maklumat, statistik dan faktor yang berkaitan itu kepada Entiti Kerajaan, orang awam dan pelabur atau pelabur berpotensi yang melabur dalam tenaga lestari;
- (g) untuk mengendalikan, menggalakkan dan menyokong, mengikut cara yang difikirkan patut oleh Suruhanjaya, aktiviti penyelidikan dan inovasi yang berhubungan dengan tenaga lestari;
- (h) untuk menjalankan, menggalakkan dan menyokong, mengikut cara yang difikirkan patut oleh Suruhanjaya, latihan atau program lain yang berhubungan dengan pembangunan sumber manusia dan pembinaan keupayaan dalam sektor tenaga lestari;
- (i) untuk melaksanakan langkah-langkah bagi menggalakkan penyertaan orang awam dan menambah baik kesedaran awam mengenai perkara yang berhubungan dengan tenaga lestari;
- (j) untuk bertindak sebagai tumpuan utama untuk membantu Menteri tentang —
  - (i) perkara yang berhubungan dengan tenaga lestari; dan
  - (ii) perkara perubahan iklim yang berhubungan dengan tenaga; dan
- (k) untuk menjalankan apa-apa fungsi lain yang merupakan tambahan kepada, bersampingan dengan, atau berbangkit daripada mana-mana fungsi yang dinyatakan dalam seksyen ini.

Kuasa Suruhanjaya

4. Suruhanjaya hendaklah mempunyai kuasa yang berikut:

- (a) untuk menjalankan segala aktiviti yang didapati oleh Suruhanjaya adalah perlu, berfaedah atau sesuai bagi atau berkaitan dengan pelaksanaan fungsinya;
- (b) untuk bekerjasama atau bertindak bersama dengan mana-mana Entiti Kerajaan, mana-mana syarikat atau perbadanan, atau mana-mana badan atau orang, sama ada tempatan atau asing;
- (c) untuk mendekati secara langsung atau tidak langsung, menjadi perantara dengan, dan menyebarkan maklumat yang berkaitan kepada, mana-mana pelabur atau pelabur berpotensi atau mana-mana pembiaya atau pembiaya berpotensi, sama ada tempatan atau asing, dengan tujuan untuk menggalakkan pelaburan dan pembangunan inisiatif pembiayaan dalam sektor tenaga lestari di Sabah;
- (d) untuk melantik mana-mana ejen, pakar atau perunding yang difikirkannya patut bagi maksud melaksanakan fungsinya;
- (e) untuk mengenakan fi, kos atau apa-apa caj lain yang difikirkannya patut bagi perkhidmatan yang diberikan olehnya;
- (f) untuk merumuskan dan melaksanakan pembangunan sumber manusia dan program pembiayaan dan kerjasama bagi pelaksanaan fungsinya yang sepatutnya dan berkesan; dan
- (g) untuk melakukan apa-apa jua yang bersampingan dengan mana-mana fungsinya dan kuasanya.

BAHAGIAN III SISTEM TARIF GALAKAN

Pewujudan sistem tarif galakan

- 5. (1)** Suatu sistem tarif galakan diwujudkan untuk memperuntukkan

bagi —

- (a) penyambungan kepada tempat sambungan talian bekalan bagi pengagihan tenaga boleh baharu yang dijana oleh pemasangan tenaga boleh baharu yang dipunyai oleh pemegang kelulusan galakan;
- (b) keutamaan pembelian dan pengagihan oleh pemegang lesen pengagihan bagi tenaga boleh baharu yang dijana dan dijual oleh pemegang kelulusan galakan; dan
- (c) tarif galakan yang hendaklah dibayar oleh pemegang lesen pengagihan kepada pemegang kelulusan galakan bagi tenaga boleh baharu sedemikian.

(2) Sistem tarif galakan hendaklah ditadbirkan dan dilaksanakan oleh Suruhanjaya mengikut peruntukan Enakmen ini.

(3) Dalam menjalankan fungsi dan obligasinya di bawah Enakmen ini, Suruhanjaya hendaklah memberikan pertimbangan yang sewajarnya kepada —

- (a) objektif Enakmen ini;
- (b) dasar tenaga boleh baharu Kerajaan;
- (c) jumlah wang yang ada dalam Kumpulan Wang dari semasa ke semasa;
- (d) keperluan bagi kelestarian dan kepelbagaian dalam sumber tenaga boleh baharu; dan
- (e) keperluan persaingan yang adil dan ketelusan dalam pelaksanaan sistem tarif galakan.

Kelayakan bagi menyertai sistem tarif galakan

6. Seseorang adalah layak untuk memohon bagi kelulusan galakan yang membenarkan orang itu menyertai sistem tarif galakan jika —

- (a) orang itu mencadangkan penjana tenaga boleh baharu daripada pemasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai kapasiti terpasang yang tidak melebihi tiga puluh megawatt atau apa-apa kapasiti terpasang yang lebih tinggi yang diluluskan oleh Menteri; dan
- (b) orang itu memenuhi apa-apa kriteria lain yang ditetapkan oleh Suruhanjaya dari semasa ke semasa.

Permohonan bagi kelulusan galakan

7. (1) Seseorang penjana yang layak boleh memohon kepada Suruhanjaya bagi kelulusan galakan di bawah seksyen 9 dengan mengemukakan suatu permohonan bertulis kepada Suruhanjaya mengikut apa-apa cara dan disertai dengan apa-apa fi yang ditetapkan oleh Suruhanjaya.

(2) Sesuatu permohonan di bawah seksyen ini boleh ditarik balik pada bila-bila masa sebelum permohonan itu diberikan atau ditolak.

(3) Suruhanjaya boleh membenarkan sesuatu permohonan di bawah subseksyen (1) dikemukakan melalui perantara elektronik atau secara penghantaran elektronik.

(4) Bagi maksud subseksyen (3), syarat dan spesifikasi yang di bawahnya sesuatu permohonan hendaklah dikemukakan sebagaimana yang ditentukan oleh Suruhanjaya.

Maklumat atau dokumen tambahan

8. (1) Suruhanjaya boleh, pada bila-bila masa selepas permohonan bagi kelulusan galakan di bawah seksyen 7 diterima, meminta penjana yang layak untuk memberikan maklumat atau dokumen tambahan yang berhubungan dengan permohonan itu kepada Suruhanjaya dalam tempoh yang dinyatakan dalam permintaan itu.

(2) Jika apa-apa maklumat atau dokumen tambahan yang dikehendaki

di bawah subseksyen (1) tidak diberikan oleh penjana yang layak dalam tempoh yang dinyatakan dalam permintaan itu atau apa-apa tempoh lanjutan yang diberikan oleh Suruhanjaya, permohonan itu hendaklah disifatkan telah ditarik balik dan tidak boleh diteruskan, tetapi tanpa menjejaskan hak penjana yang layak untuk membuat permohonan yang baharu.

Pemberian atau keengganan memberikan kelulusan galakan

9. (1) Suruhanjaya boleh, selepas menimbangkan permohonan bagi kelulusan galakan di bawah seksyen 7 dan maklumat atau dokumen tambahan yang diberikan di bawah seksyen 8, meluluskan atau menolak permohonan itu.

(2) Suruhanjaya hendaklah memaklumkan keputusannya di bawah subseksyen (1) kepada penjana yang layak dan pemegang lesen pengagihan yang berkenaan melalui notis bertulis dengan secepat yang dapat dilaksanakan.

(3) Notis bertulis oleh Suruhanjaya di bawah subseksyen (2) hendaklah menyatakan —

- (a) dalam hal jika permohonan itu diluluskan, hakikat kelulusan itu dan syarat yang dikenakan di bawah seksyen 10; dan
- (b) dalam hal jika permohonan itu ditolak, hakikat penolakan itu dan sebab bagi penolakan itu.

(4) Pemberian kelulusan galakan di bawah seksyen ini hendaklah bersifat peribadi bagi pemegang kelulusan galakan itu dan kelulusan galakan itu tidak boleh diserahkan hak atau dipindah milik kepada mana-mana orang lain kecuali dengan kelulusan bertulis daripada Suruhanjaya terlebih terdahulu.

Syarat bagi kelulusan galakan

10. (1) Jika Suruhanjaya memutuskan untuk memberikan kelulusan galakan di bawah seksyen 9, Suruhanjaya —

- (a) hendaklah mengenakan kesemua syarat standard bagi kelulusan galakan sebagaimana yang ditetapkan; dan
  - (b) boleh mengenakan apa-apa syarat khas yang difikirkannya patut.
- (2) Pemegang kelulusan galakan hendaklah mematuhi —
- (a) syarat standard yang ditetapkan bagi kelulusan galakan itu; dan
  - (b) apa-apa syarat khas bagi kelulusan galakan itu,
- yang dikenakan oleh Suruhanjaya di bawah subseksyen (1).
- (3) Seseorang pemegang kelulusan galakan yang tidak mematuhi mana-mana syarat kelulusan galakan di bawah subseksyen (2) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi lima ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya.

Kuasa untuk mengenakan syarat tambahan dan untuk mengubah atau membatalkan syarat

11. (1) Suruhanjaya boleh, pada bila-bila masa —

- (a) mengenakan apa-apa syarat tambahan ke atas kelulusan galakan; atau
- (b) mengubah atau membatalkan apa-apa syarat yang dikenakan ke atas kelulusan galakan.

(2) Sebelum Suruhanjaya membuat keputusan di bawah subseksyen (1), Suruhanjaya hendaklah memberi pemegang kelulusan galakan itu —

- (a) suatu notis bertulis mengenai niat Suruhanjaya itu berserta dengan suatu salinan draf pengenaaan, pengubahan atau pembatalan syarat itu; dan
- (b) suatu peluang untuk membuat penghujahan bertulis dalam

tempoh yang dinyatakan dalam notis bertulis itu yang tidak boleh kurang daripada tiga puluh hari.

(3) Selepas habis tempoh yang dinyatakan dalam notis itu, Suruhanjaya hendaklah, selepas menimbangkan apa-apa penghujahan bertulis yang dibuat oleh pemegang kelulusan galakan itu, memutuskan sama ada untuk mengenakan syarat tambahan itu, untuk mengubah atau membatalkan mana-mana syarat yang sedia ada atau untuk tidak mengambil tindakan selanjutnya.

(4) Suruhanjaya hendaklah memberi pemegang kelulusan galakan suatu notis bertulis mengenai keputusan Suruhanjaya di bawah subseksyen (3) dengan secepat yang dapat dilaksanakan dan keputusan itu hendaklah berkuat kuasa pada tarikh yang dinyatakan dalam notis bertulis itu.

Pembatalan kelulusan galakan

12. (1) Suruhanjaya boleh membatalkan sesuatu kelulusan galakan jika —

- (a) pemegang kelulusan galakan itu telah tidak mematuhi mana-mana peruntukan Enakmen ini, Enakmen Bekalan Elektrik 2024 atau mana-mana perundangan subsidiari yang dibuat di bawah Enakmen ini atau Enakmen Bekalan Elektrik 2024;
- (b) pemegang kelulusan galakan itu telah tidak mematuhi mana-mana syarat kelulusan galakan itu;
- (c) pemegang kelulusan galakan itu telah mendapatkan kelulusan galakan itu dengan cara yang tidak wajar atau tidak sah;
- (d) pemegang kelulusan galakan itu telah disabitkan dengan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini, Enakmen Bekalan Elektrik 2024 atau mana-mana perundangan subsidiari yang dibuat di bawah Enakmen ini atau Enakmen Bekalan Elektrik 2024;
- (e) seorang penerima, penerima dan pengurus, penyelesaian

sementara atau pegawai yang seumpamanya telah dilantik bagi keseluruhan atau sebahagian besar daripada aset pemegang kelulusan galakan itu dan pelantikan itu tidak dibatalkan atau diungkaikan dalam tempoh enam puluh hari dari tarikh pelantikan itu; atau

- (f) terdapat suatu perubahan dalam hal keadaan yang menyebabkan pemegang kelulusan galakan itu tidak lagi berhak untuk diberi kelulusan galakan di bawah Enakmen ini.

(2) Sebelum Suruhanjaya membuat keputusan di bawah subseksyen (1), Suruhanjaya hendaklah memberi pemegang kelulusan galakan itu —

- (a) suatu notis bertulis mengenai niat Suruhanjaya untuk membatalkan kelulusan galakan itu; dan
- (b) suatu peluang untuk membuat penghujahan bertulis dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis bertulis itu yang tidak boleh kurang daripada tiga puluh hari.

(3) Selepas habis tempoh yang dinyatakan dalam notis bertulis itu, Suruhanjaya hendaklah, selepas menimbangkan apa-apa penghujahan bertulis yang dibuat oleh pemegang kelulusan galakan itu, memutuskan sama ada untuk membatalkan kelulusan galakan itu atau tidak.

(4) Suruhanjaya hendaklah memberi pemegang kelulusan galakan itu notis bertulis mengenai keputusan Suruhanjaya di bawah subseksyen (3) dengan secepat yang dapat dilaksanakan.

(5) Pemegang kelulusan galakan tidak berhak kepada apa-apa bentuk pampasan daripada Kerajaan, Menteri atau Suruhanjaya jika kelulusan galakan itu dibatalkan mengikut subseksyen (3).

(6) Pembatalan sesuatu kelulusan galakan di bawah subseksyen (3) hendaklah berkuat kuasa —

- (a) pada tarikh yang dinyatakan oleh Suruhanjaya dalam notis

bertulis yang diberikan di bawah subseksyen (4); atau

- (b) jika tiada tarikh dinyatakan dalam notis bertulis yang diberikan di bawah subseksyen (4), apabila habis tempoh tiga puluh hari dari tarikh notis itu disampaikan kepada pemegang kelulusan galakan itu.

(7) Jika pembatalan kelulusan galakan telah berkuat kuasa, pemegang kelulusan galakan itu hendaklah dengan serta-merta tidak berhak untuk menyertai sistem tarif galakan dan untuk menerima pembayaran tarif galakan.

Rayuan

13. (1) Mana-mana orang yang terkilang dengan keputusan Suruhanjaya yang menolak permohonan bagi kelulusan galakan di bawah seksyen 9, yang mengenakan apa-apa syarat tambahan atau yang mengubah atau membatalkan mana-mana syarat yang dikenakan ke atas kelulusan galakan di bawah seksyen 11 atau yang membatalkan kelulusan galakan di bawah seksyen 12 boleh, dalam tempoh tiga puluh hari dari pemberitahuan keputusan itu kepadanya, merayu kepada Menteri mengikut cara yang ditetapkan.

(2) Menteri boleh, selepas menimbangkan rayuan di bawah subseksyen (1), mengesahkan, mengakas atau mengubah keputusan Suruhanjaya.

(3) Keputusan Menteri di bawah subseksyen (2) adalah muktamad dan mengikat.

BAHAGIAN IV

PENYAMBUNGAN, PEMBELIAN DAN PENGAGIHAN TENAGA BOLEH BAHARU

Perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu

14. (1) Apabila notis bertulis di bawah subseksyen 9(2) diterima bahawa

permohonan daripada pemegang kelulusan galakan telah diluluskan, pemegang lesen pengagihan hendaklah, dalam apa-apa tempoh yang ditetapkan oleh Suruhanjaya, membuat perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu dengan pemegang kelulusan galakan itu.

(2) Walau apa pun subseksyen (1), pemegang lesen pengagihan tidak berkewajipan untuk membuat perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu dengan pemegang kelulusan galakan jika —

- (a) pemegang kelulusan galakan itu enggan membuat perjanjian itu; atau
- (b) Suruhanjaya berpendapat bahawa —
  - (i) terdapat suatu perubahan dalam hal keadaan yang menyebabkan pemegang kelulusan galakan itu tidak lagi berhak untuk diberi kelulusan galakan di bawah Enakmen ini; atau
  - (ii) adalah adil dan munasabah bagi pemegang lesen pengagihan untuk tidak membuat perjanjian itu.

(3) Perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu hendaklah dalam bentuk yang ditetapkan oleh Suruhanjaya dan apa-apa penyimpangan daripada bentuk itu menghendaki kelulusan bertulis daripada Suruhanjaya terlebih dahulu.

(4) Suruhanjaya boleh menetapkan bentuk yang berlainan bagi perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu dengan mengambil kira sumber boleh baharu yang akan digunakan dan kapasiti pemasangan tenaga boleh baharu yang dicadangkan.

(5) Pemegang kelulusan galakan hendaklah, dalam apa-apa tempoh yang ditetapkan oleh Suruhanjaya, mengemukakan salinan terperaku bagi perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu yang telah disempurnakan kepada Suruhanjaya bagi pendaftaran.

(6) Suruhanjaya hendaklah mendaftarkan apa-apa perjanjian pembelian

kuasa tenaga boleh baharu yang dikemukakan kepadanya di bawah subseksyen (5) jika Suruhanjaya berpuas hati bahawa perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu itu adalah selaras dengan peruntukan Enakmen ini dan perundangan subsidiarinya.

(7) Perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu hanya akan berkuat kuasa dan boleh dikuatkuasakan apabila didaftarkan dengan Suruhanjaya mengikut seksyen ini.

(8) Suruhanjaya hendaklah menyenggarakan suatu daftar bagi semua perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu yang didaftarkan di bawah seksyen ini.

(9) Seseorang pemegang lesen pengagihan yang melanggar subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi satu juta ringgit.

Penyambungan kepada talian bekalan

15. (1) Jika perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu telah dimuktamadkan di bawah seksyen 14, pemegang kelulusan galakan boleh memohon kepada pemegang lesen pengagihan bagi penyambungan pemasangan tenaga boleh baharunya kepada suatu tempat sambungan talian bekalan mengikut apa-apa cara yang ditetapkan oleh Suruhanjaya.

(2) Apabila permohonan di bawah subseksyen (1) diterima, pemegang lesen pengagihan hendaklah menyambungkan pemasangan tenaga boleh baharu itu kepada tempat sambungan talian bekalan dalam apa-apa tempoh yang ditetapkan oleh Suruhanjaya.

(3) Lokasi tempat sambungan talian bekalan yang terpakai hendaklah ditentukan oleh pemegang lesen pengagihan, tanpa menjejaskan seksyen 17.

(4) Seseorang pemegang lesen pengagihan yang melanggar subseksyen (2) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda

tidak melebihi satu juta ringgit.

Keutamaan pembelian dan pengagihan

16. (1) Jika pemasangan tenaga boleh baharu telah disambungkan kepada tempat sambungan talian bekalan di bawah subseksyen 15(2), pemegang lesen pengagihan hendaklah, sebagai keutamaan daripada elektrik yang dijana daripada sumber selain sumber boleh baharu, membeli dan mengagihkan melalui talian bekalan keseluruhan kuantiti tenaga boleh baharu yang ada yang dijana oleh pemasangan tenaga boleh baharu yang dipunyai oleh pemegang kelulusan galakan melainkan jika dikecualikan di bawah subseksyen (2).

(2) Suruhanjaya boleh mengecualikan pemegang lesen pengagihan daripada mematuhi subseksyen (1) bagi apa-apa tempoh dan di bawah apa-apa hal keadaan yang difikirkan patut oleh Suruhanjaya dengan mengambil kira keselamatan awam dan keselamatan diri.

(3) Seseorang pemegang lesen pengagihan yang melanggar subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi satu juta ringgit.

Kehendak teknikal dan pengendalian

17. Suruhanjaya boleh membuat kaedah-kaedah yang menentukan kehendak teknikal dan pengendalian yang hendaklah dipatuhi oleh pemegang lesen pengagihan dan pemegang kelulusan galakan dalam melaksanakan Bahagian ini, termasuk —

- (a) kewajipan dan tanggungjawab pemegang lesen pengagihan dan pemegang kelulusan galakan masing-masing berkenaan dengan kehendak itu;
- (b) tempoh masa yang dalamnya kehendak itu hendaklah dipatuhi;
- (c) pembahagian kos yang ditanggung berhubung dengan kehendak itu; dan

- (d) tatacara dan cara yang mengikutnya pelan, spesifikasi dan dokumen lain hendaklah dikemukakan.

BAHAGIAN V TARIF GALAKAN

Pembayaran dan tempoh tarif galakan

18. (1) Tertakluk kepada perenggan 23(3)(a), pemegang kelulusan galakan hendaklah, dalam tempoh berkuat kuasa, dibayar tarif galakan oleh pemegang lesen pengagihan yang dengannya pemegang kelulusan galakan itu telah membuat perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu bagi tenaga boleh baharu yang dijana oleh pemasangan tenaga boleh bahunya berdasarkan kadar tarif galakan yang terpakai sebagaimana yang dilaraskan di bawah seksyen 20.

(2) Menteri boleh membuat peraturan-peraturan yang menyatakan kriteria yang hendaklah dipenuhi oleh pemasangan tenaga boleh baharu bagi maksud menentukan kelayakan pemegang kelulusan galakan untuk menerima kadar tarif galakan yang tertentu.

Pengurangan tarif galakan

19. (1) Tertakluk kepada subseksyen (3), kadar tarif galakan hendaklah dikurangkan secara progresif setiap tahun berdasarkan kadar pengurangan yang terpakai bermula pada 1 Januari tiap-tiap tahun selepas tarikh permulaan kuat kuasa Enakmen ini.

(2) Kadar pengurangan tahunan adalah tertakluk kepada kajian semula mengikut seksyen 20.

(3) Tiada pengurangan selanjutnya boleh dibuat kepada kadar tarif galakan yang terpakai bagi pemegang kelulusan galakan selepas tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan berkenaan dengan pemegang kelulusan galakan itu.

Kajian semula dan pelarasan kadar pengurangan

20. (1) Suruhanjaya hendaklah mengkaji semula kadar pengurangan berkenaan dengan mana-mana kategori pemasangan tenaga boleh baharu sekurang-kurangnya sekali setiap tiga tahun selepas tarikh Enakmen ini mula berkuat kuasa bagi maksud mempertingkatkan prestasi keseluruhan sistem tarif galakan untuk mencapai objektif Enakmen ini dengan lebih baik.

(2) Dalam menjalankan kajian semula di bawah subseksyen (1), Suruhanjaya hendaklah mengambil kira —

- (a) perkara yang dinyatakan dalam subseksyen 5(3);
- (b) keupayaan pemegang kelulusan galakan untuk mendapatkan semula pelaburan permulaan mereka bagi pemasangan tenaga boleh baharu mereka dan menerima pulangan yang memuaskan dalam masa yang munasabah;
- (c) kos semasa bagi melengkapkan, membina, mengendalikan dan menyenggarakan pemasangan tenaga boleh baharu yang menggunakan setiap sumber boleh baharu yang tertentu;
- (d) kecekapan pemasangan tenaga boleh baharu yang menggunakan setiap sumber boleh baharu yang tertentu berdasarkan teknologi semasa; dan
- (e) apa-apa faktor lain yang difikirkan berkaitan oleh Suruhanjaya.

(3) Apabila kajian semula di bawah subseksyen (1) selesai, Suruhanjaya hendaklah mengemukakan laporan mengenai kajian semula itu kepada Menteri dengan atau tanpa syor bagi pelarasan kadar pengurangan.

(4) Menteri boleh, selepas menimbang syor bagi pelarasan kadar pengurangan yang dibuat oleh Suruhanjaya di bawah subseksyen (3), meluluskan atau menolak syor itu.

(5) Jika Menteri meluluskan syor yang dibuat oleh Suruhanjaya di bawah

subseksyen (4), dia hendaklah dengan secepat yang dapat dilaksanakan, mengubah kadar pengurangan itu.

(6) Kadar pengurangan yang diubah itu tidak terpakai bagi pemegang kelulusan galakan yang wujud sebelum kadar pengurangan yang diubah itu berkuat kuasa.

Mendapatkan wang daripada Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu

21. Seseorang pemegang lesen pengagihan berhak untuk mendapatkan daripada Kumpulan Wang, sejumlah wang yang bersamaan dengan perbezaan antara —

- (a) jumlah tarif galakan yang dibayar oleh pemegang lesen pengagihan kepada pemegang kelulusan galakan mengikut seksyen 18; dan
- (b) kos yang selainnya kena ditanggung oleh pemegang lesen pengagihan itu untuk menjana amaun elektrik yang sama dengan yang dijana oleh pemegang kelulusan galakan itu berdasarkan kos pembekalan semasa,

mengikut apa-apa tatacara dan kaedah pengiraan yang ditetapkan oleh Suruhanjaya.

Fi pentadbiran

22. Fi pentadbiran, yang hendaklah dipertanggungkan pada Kumpulan Wang, boleh dibayar —

- (a) kepada pemegang lesen pengagihan, bagi mentadbirkan pembayaran tarif galakan kepada pemegang kelulusan galakan di bawah seksyen 18; dan
- (b) kepada Suruhanjaya, bagi melaksanakan dan mentadbirkan sistem tarif galakan di bawah Enakmen ini,

berdasarkan kadar yang ditentukan oleh Menteri melalui perintah yang disiarkan dalam *Warta*.

Kesetaraan grid

23. (1) Suruhanjaya hendaklah menentukan sama ada sesuatu pemasangan tenaga boleh baharu yang tertentu telah mencapai kesetaraan grid.

(2) Apabila Suruhanjaya menentukan bahawa sesuatu pemasangan tenaga boleh baharu yang tertentu telah mencapai kesetaraan grid, Suruhanjaya hendaklah memberitahu pemegang kelulusan galakan dan pemegang lesen pengagihan yang berkenaan mengenai pencapaian sedemikian.

(3) Walau apa pun apa-apa jua di bawah Enakmen ini, apabila penentuan kesetaraan grid diberitahu di bawah subseksyen (2) —

- (a) seseorang pemegang kelulusan galakan yang mempunyai pemasangan tenaga boleh baharu itu tidak berhak untuk dibayar tarif galakan dan sebaliknya hendaklah dibayar oleh pemegang lesen pengagihan suatu tarif yang berdasarkan kos pembekalan semasa bagi baki tempoh berkuat kuasa itu; dan
- (b) pemegang lesen pengagihan tidak berhak untuk mendapatkan daripada Kumpulan Wang jumlah wang yang disebut dalam seksyen 21 dan dibayar fi pentadbiran di bawah perenggan 22(a) berkenaan dengan mana-mana pemasangan tenaga boleh baharu.

Penggunaan sumber secara curang untuk menjana elektrik

24. (1) Mana-mana orang yang dalam apa-apa cara menjana elektrik secara curang daripada pemasangan tenaga boleh baharu dengan menggunakan sumber selain sumber boleh baharu yang dinyatakan dalam kelulusan galakan yang terpakai bagi pemasangan tenaga boleh baharu itu untuk menerima pembayaran atau pembayaran yang lebih tinggi tarif galakan daripada pemegang lesen pengagihan melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi satu juta ringgit atau

dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi lima tahun atau kedua-duanya.

(2) Suatu pernyataan bertulis oleh seorang pegawai Suruhanjaya atau mana-mana orang yang diberi kuasa oleh Suruhanjaya yang menyatakan —

(a) jumlah kerugian kepada Kumpulan Wang yang disebabkan oleh pembayaran atau pembayaran yang lebih tinggi tarif galakan di bawah subseksyen (1); dan

(b) orang yang bertanggungjawab bagi jumlah kerugian itu,

hendaklah menjadi keterangan *prima facie* mengenai jumlah kerugian kepada Kumpulan Wang dan orang yang bertanggungjawab bagi jumlah kerugian itu.

(3) Suruhanjaya hendaklah menghendaki orang yang disebut dalam subseksyen (1) supaya membayar kepada Suruhanjaya jumlah kerugian kepada Kumpulan Wang yang disebabkan oleh pembayaran atau pembayaran yang lebih tinggi tarif galakan kepada orang itu di bawah subseksyen (1).

(4) Jumlah yang dinyatakan dalam pernyataan bertulis di bawah subseksyen (2) yang tidak dibayar hendaklah dianggap sebagai suatu hutang sivil yang kena dibayar kepada Suruhanjaya oleh orang itu dan boleh didapatkan melalui tindakan sivil di mahkamah.

BAHAGIAN VI

KUMPULAN WANG TENAGA BOLEH BAHARU

Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu

25. (1) Suatu kumpulan wang yang dikenali sebagai “Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu” ditubuhkan dan hendaklah ditadbirkan dan dikawal oleh Suruhanjaya.

(2) Kumpulan Wang hendaklah terdiri daripada —

- (a) apa-apa jumlah wang yang diperuntukkan oleh Kerajaan atau Kerajaan Persekutuan bagi maksud Kumpulan Wang dari semasa ke semasa;
- (b) apa-apa jumlah wang yang dibayar kepada Suruhanjaya di bawah subseksyen 24(4), 26(1) dan 26(5);
- (c) semua wang yang diperolehi sebagai pendapatan daripada pelaburan yang dibuat daripada Kumpulan Wang, termasuk faedah; dan
- (d) segala wang lain yang diterima secara sah oleh Suruhanjaya bagi pihak Kumpulan Wang.

Peruntukan daripada tarif elektrik

26. (1) Tertakluk kepada subseksyen (6), seseorang pemegang lesen pengagihan hendaklah, jika dikehendaki oleh Menteri melalui perintah yang disiarkan dalam *Warta*, memperuntukkan dan membayar ke dalam Kumpulan Wang, mengikut apa-apa cara dan pada apa-apa kadar yang dinyatakan dalam perintah itu, sebahagian daripada tarif yang dikenakan oleh pemegang lesen pengagihan itu di bawah subseksyen 39(1) Enakmen Bekalan Elektrik 2024.

(2) Seseorang pemegang lesen pengagihan yang melanggar subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi satu juta ringgit.

(3) Suatu pernyataan bertulis oleh seorang pegawai Suruhanjaya atau mana-mana orang yang diberi kuasa oleh Suruhanjaya yang menyatakan —

- (a) sebahagian tarif yang belum dibayar di bawah subseksyen (1) yang kena dibayar kepada Kumpulan Wang; dan
- (b) pemegang lesen pengagihan yang bertanggungjawab bagi sebahagian tarif yang belum dibayar itu,

hendaklah menjadi keterangan *prima facie* mengenai sebahagian tarif

yang belum dibayar yang kena dibayar kepada Kumpulan Wang dan pemegang lesen pengagihan yang bertanggungjawab bagi sebahagian tarif yang belum dibayar itu.

(4) Suruhanjaya hendaklah menghendaki pemegang lesen pengagihan itu supaya membayar sebahagian tarif yang belum dibayar yang kena dibayar kepada Kumpulan Wang di bawah subseksyen (1) kepada Suruhanjaya.

(5) Jumlah yang dinyatakan dalam pernyataan bertulis di bawah subseksyen (3) yang tidak dibayar hendaklah dianggap sebagai suatu hutang sivil yang kena dibayar kepada Suruhanjaya oleh orang itu dan boleh didapatkan melalui tindakan sivil di mahkamah.

(6) Apabila disyorkan oleh Suruhanjaya, Menteri boleh melalui perintah yang disiarkan dalam *Warta* membatalkan kehendak yang dibuat di bawah subseksyen (1) jika dia berpuas hati bahawa terdapat wang yang mencukupi dalam Kumpulan Wang untuk memenuhi maksud Enakmen ini.

Perbelanjaan yang dipertanggungkan pada Kumpulan Wang Tenaga Boleh Baharu

27. Kumpulan Wang hendaklah dibelanjakan bagi maksud —

- (a) seksyen 21 dan 22; dan
- (b) secara amnya membayar apa-apa perbelanjaan bagi melaksanakan peruntukan Enakmen ini.

Pelaburan

28. (1) Wang daripada Kumpulan Wang hendaklah, setakat yang wang itu tidak dikehendaki atau tidak serta-merta dikehendaki untuk dibelanjakan oleh Suruhanjaya di bawah Enakmen ini, dilaburkan mengikut apa-apa cara yang diluluskan oleh Menteri dengan persetujuan Menteri Kewangan.

(2) Suruhanjaya hendaklah membuka dan menyenggara akaun atau akaun-akaun untuk menyimpan wang dalam Kumpulan Wang dengan apa-apa bank atau bank-bank di Malaysia sebagaimana yang difikirkannya patut, selepas berunding dengan Menteri dan Menteri Kewangan, dan tiap-tiap akaun sedemikian hendaklah dikendalikan mengikut apa-apa cara yang dibenarkan oleh Suruhanjaya.

Akaun

29. (1) Suruhanjaya hendaklah menyebabkan akaun yang sepatutnya bagi Kumpulan Wang dan laporan yang sepatutnya mengenai aktivitinya berkenaan dengan Kumpulan Wang disimpan dan hendaklah, dengan secepat yang dapat dilaksanakan selepas berakhirnya tahun kewangan, menyebabkan supaya disediakan bagi tahun kewangan itu —

(a) suatu penyata akaun yang hendaklah termasuk kunci kira-kira dan akaun sumbangan dan perbelanjaan; dan

(b) suatu penyata aktivitinya berkenaan dengan Kumpulan Wang.

(2) Suruhanjaya hendaklah, dengan secepat yang mungkin, menghantar suatu salinan penyata akaun yang diperakukan oleh juruaudit dan suatu salinan laporan juruaudit kepada Menteri yang hendaklah menyebabkan penyata akaun dan laporan juruaudit itu dibentangkan di hadapan Dewan Undangan.

BAHAGIAN VII

KUASA MENGUMPULKAN MAKLUMAT

Audit prestasi

30. (1) Suruhanjaya boleh, pada bila-bila masa, menjalankan atau melantik juruaudit untuk menjalankan audit ke atas operasi —

(a) mana-mana pemegang lesen pengagihan untuk menilai pematuhannya terhadap Enakmen ini dan perundangan

subsidiarinya; dan

- (b) mana-mana pemegang kelulusan galakan untuk menilai pematuhannya terhadap Enakmen ini, perundangan subsidiarinya dan syarat kelulusan galakan.

(2) Suruhanjaya hendaklah memberikan tidak kurang daripada dua puluh empat jam notis bertulis terlebih dahulu mengenai audit di bawah subseksyen (1) kepada pemegang lesen pengagihan atau pemegang kelulusan galakan yang berkenaan.

Pemberian maklumat

31. (1) Walau apa pun mana-mana undang-undang bertulis yang lain, jika Suruhanjaya mempunyai alasan yang munasabah untuk mempercayai bahawa mana-mana orang —

- (a) mempunyai apa-apa maklumat atau apa-apa dokumen yang berkaitan dengan pelaksanaan fungsi dan kuasa Suruhanjaya di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya; atau
- (b) berupaya untuk memberikan apa-apa keterangan yang Suruhanjaya mempunyai alasan yang munasabah untuk mempercayai adalah berkaitan dengan pelaksanaan fungsi dan kuasa Suruhanjaya di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya,

Suruhanjaya boleh, melalui notis bertulis, mengarahkan orang itu —

- (A) supaya memberikan apa-apa maklumat sedemikian kepada pegawai diberi kuasa mengikut cara dan bentuk dan dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau apa-apa tempoh lanjutan yang diberikan oleh Suruhanjaya;
- (B) supaya mengemukakan apa-apa dokumen sedemikian, sama ada dalam bentuk fizikal atau dalam perantara elektronik, kepada pegawai diberi kuasa mengikut cara dan dalam

tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau apa-apa tempoh lanjutan yang diberikan oleh Suruhanjaya;

- (C) supaya membuat salinan apa-apa dokumen sedemikian dan supaya mengemukakan salinan itu kepada pegawai diberi kuasa mengikut cara dan dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau apa-apa tempoh lanjutan yang diberikan oleh Suruhanjaya;
- (D) jika orang itu ialah seorang individu, supaya hadir, pada suatu pendengaran tertutup, di hadapan pegawai diberi kuasa pada masa dan di tempat yang dinyatakan dalam notis itu untuk memberikan apa-apa keterangan, sama ada secara lisan atau bertulis, dan mengemukakan apa-apa dokumen, sama ada dalam bentuk fizikal atau dalam perantara elektronik, mengikut cara dan dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau apa-apa tempoh lanjutan yang diberikan oleh Suruhanjaya;
- (E) jika orang itu ialah suatu pertubuhan perbadanan atau badan awam, supaya menyebabkan pegawai berwibawa pertubuhan perbadanan atau badan awam itu untuk hadir, pada suatu pendengaran tertutup, di hadapan pegawai diberi kuasa pada masa dan di tempat yang dinyatakan dalam notis itu untuk memberikan apa-apa keterangan, sama ada secara lisan atau bertulis, dan mengemukakan apa-apa dokumen, sama ada dalam bentuk fizikal atau dalam perantara elektronik, mengikut cara dan dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau apa-apa tempoh lanjutan yang diberikan oleh Suruhanjaya; atau
- (F) jika orang itu ialah suatu perkongsian, supaya menyebabkan seorang individu yang merupakan seorang rakan kongsi dalam perkongsian itu atau seorang pekerja dalam perkongsian itu untuk hadir, pada suatu pendengaran tertutup, di hadapan pegawai diberi kuasa pada masa dan di tempat yang dinyatakan dalam notis itu untuk memberikan apa-apa keterangan, sama ada secara lisan atau bertulis, dan

mengemukakan apa-apa dokumen, sama ada dalam bentuk fizikal atau dalam perantara elektronik, mengikut cara dan dalam tempoh yang dinyatakan dalam notis itu atau apa-apa tempoh lanjutan yang diberikan oleh Suruhanjaya.

(2) Mana-mana orang yang dikehendaki supaya memberikan maklumat atau dokumen di bawah subseksyen (1) hendaklah memastikan bahawa maklumat atau dokumen yang diberikan itu adalah benar, tepat dan lengkap dan orang itu patut memberikan suatu representasi bagi maksud itu, termasuk suatu representasi bahawa dia tidak tahu tentang apa-apa maklumat atau dokumen lain yang mungkin menjadikan maklumat atau dokumen yang diberikan itu tidak benar atau mengelirukan.

Bukti pematuhan

32. Seseorang hendaklah, jika pada bila-bila masa dipanggil secara bertulis oleh Suruhanjaya untuk berbuat demikian, memberi Suruhanjaya atau pegawai diberi kuasanya semua dokumen dan maklumat yang dipunyai oleh orang itu yang berhubungan dengan pematuhannya terhadap mana-mana peruntukan Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, sebagaimana yang dikehendaki oleh Suruhanjaya secara am atau berhubungan dengan apa-apa hal tertentu.

Suruhanjaya boleh memegang simpan dokumen

33. (1) Suruhanjaya boleh mengambil milikan dan memegang simpan dengan seberapa lama yang perlu sesuatu dokumen yang diberikan oleh mana-mana orang di bawah Bahagian ini.

(2) Orang yang memberikan dokumen itu berhak untuk dibekalkan, dengan secepat yang dapat dilaksanakan, suatu salinan yang diperakui oleh Suruhanjaya sebagai salinan benar dokumen itu.

(3) Walau apa pun mana-mana undang-undang bertulis yang lain, salinan terperaku dokumen itu hendaklah diterima oleh semua mahkamah dan tribunal sebagai keterangan seolah-olah salinan itu ialah dokumen asal.

(4) Sehingga suatu salinan terperaku dokumen itu dibekalkan, Suruhanjaya hendaklah, pada bila-bila masa dan di mana-mana tempat yang difikirkan sesuai oleh Suruhanjaya, membenarkan orang yang memberikan dokumen itu atau seorang yang diberi kuasa oleh orang itu untuk memeriksa dan membuat salinan atau mengambil cabutan daripada dokumen asal itu.

(5) Jika Suruhanjaya berpuas hati bahawa dokumen itu tidak lagi perlu dipegang simpan, Suruhanjaya boleh mengembalikan dokumen itu kepada orang yang memberikan dokumen itu di bawah subseksyen (1) dengan secepat yang dapat dilaksanakan.

Akses kepada rekod

34. (1) Seseorang hendaklah, jika pada bila-bila masa diminta oleh Suruhanjaya melalui notis bertulis, membenarkan Suruhanjaya, pegawai diberi kuasanya atau juruaudit yang dilantiknya untuk mendapat akses kepada rekodnya bagi maksud menjalankan mana-mana fungsi atau kuasa Suruhanjaya di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya.

(2) Seseorang yang tidak mematuhi notis bertulis di bawah subseksyen (1) melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi dua ratus ribu ringgit.

Rekod maklumat

35. (1) Suruhanjaya hendaklah menyenggarakan suatu rekod mengenai semua maklumat atau dokumen yang diterima menurut arahan yang diberikan di bawah subseksyen 31(1).

(2) Suatu rekod yang disenggarakan di bawah subseksyen (1) boleh dijadikan tersedia kepada orang awam.

Penyiaran maklumat

36. (1) Suruhanjaya boleh menyiarkan apa-apa maklumat yang

diterimanya dalam menjalankan fungsi dan kuasanya di bawah Bahagian ini.

(2) Suruhanjaya hendaklah menimbangkan kepentingan komersial pihak-pihak yang dengannya maklumat itu berkaitan sebelum menyiarkan maklumat itu.

(3) Suruhanjaya tidak boleh menyiarkan apa-apa maklumat atau apa-apa bahagian mana-mana maklumat yang dizahirkan kepadanya jika penyiaran itu —

- (a) berkemungkinan akan menjejaskan perbicaraan adil seseorang; atau
- (b) akan melibatkan penzahiran yang tidak munasabah maklumat peribadi mengenai mana-mana individu, termasuk orang yang telah mati,

tetapi Suruhanjaya boleh menyiarkan suatu cabutan yang berhubungan dengan maklumat sedemikian dengan syarat bahawa butir-butir dalam cabutan itu tidak digubah dalam apa-apa cara yang akan menjejaskan atau memudaratkan orang yang memberikan maklumat itu.

Kesalahan kerana tidak patuh

37. Seseorang yang tidak mematuhi arahan Suruhanjaya mengikut Bahagian ini melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi lima puluh ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Kesalahan bagi pengubahsuaian tanpa kuasa maklumat dalam jagaan Suruhanjaya

38. (1) Seseorang yang melakukan apa-apa perbuatan yang dia tahu akan menyebabkan pengubahsuaian tanpa kuasa apa-apa maklumat, statistik atau data lain, sama ada dalam bentuk elektronik atau selainnya, dalam milikan, jagaan atau kawalan Suruhanjaya, melakukan suatu kesalahan dan

boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi tiga ratus ribu ringgit.

(2) Seseorang yang, dengan niat untuk mengakibatkan kecederaan seperti yang ditakrifkan dalam Kanun Keseksaan [*Akta 574*], melakukan apa-apa perbuatan yang dia tahu akan menyebabkan pengubahsuaian tanpa kuasa apa-apa maklumat, statistik atau data lain, sama ada dalam bentuk elektronik atau selainnya, dalam milikan, jagaan atau kawalan Suruhanjaya, melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi lima ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh yang tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya.

(3) Bagi maksud seksyen ini —

(a) adalah tidak material bahawa perbuatan yang berkenaan itu tidak ditujukan kepada —

- (i) apa-apa maklumat, statistik atau data yang tertentu;
- (ii) apa-apa jenis maklumat, statistik atau data; atau
- (iii) apa-apa maklumat, statistik atau data yang disimpan di mana-mana lokasi yang tertentu;

(b) adalah tidak material sama ada sesuatu pengubahsuaian tanpa kuasa adalah, atau diniatkan menjadi, kekal atau hanya sementara; dan

(c) sesuatu pengubahsuaian apa-apa maklumat, statistik atau data berlaku jika —

- (i) maklumat, statistik atau data itu diubah atau dipadamkan;
- (ii) apa-apa maklumat, statistik atau data baharu dimasukkan atau ditambahkan kepada maklumat, statistik atau data itu; atau
- (iii) apa-apa kejadian berlaku yang mengurangkan keupayaan Suruhanjaya untuk mendapatkan capaian kepada maklumat, statistik atau data itu, dan termasuklah apa-apa perbuatan yang menyumbang kepada berlakunya pengubahsuaian itu.

BAHAGIAN VIII
PENGUATKUASAAN

Pegawai diberi kuasa

39. (1) Menteri boleh, secara bertulis, memberi kuasa mana-mana pegawai awam atau pegawai Suruhanjaya untuk menjalankan kuasa penguatkuasaan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya.

(2) Mana-mana orang yang diberi kuasa di bawah subseksyen (1) hendaklah disifatkan sebagai pekhidmat awam mengikut pengertian Kanun Keseksan [*Akta 574*].

Kad kuasa

40. (1) Suruhanjaya hendaklah mengeluarkan kepada setiap pegawai diberi kuasa suatu kad kuasa yang hendaklah ditandatangani oleh Ketua Pegawai Eksekutif Suruhanjaya.

(2) Bilamana pegawai diberi kuasa menjalankan mana-mana kuasa penguatkuasaan di bawah Enakmen ini, dia hendaklah apabila diminta menunjukkan kepada orang yang terhadapnya kuasa itu sedang dijalankan kad kuasa yang dikeluarkan kepadanya di bawah subseksyen (1).

Kuasa penyiasatan

41. (1) Seseorang pegawai diberi kuasa boleh menyiasat aktiviti pemegang kelulusan galakan, pemegang lesen pengagihan atau orang lain berhubung dengan pelakuan sesuatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya.

(2) Dalam apa-apa hal yang berhubung dengan pelakuan kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, mana-mana pegawai diberi kuasa yang menjalankan sesuatu penyiasatan boleh menjalankan semua atau mana-mana kuasa yang berhubung dengan penyiasatan

polis, kecuali kuasa untuk menangkap tanpa waran, yang diberikan oleh Kanun Tatacara Jenayah [*Akta 593*].

Pengeledahan dan penyitaan dengan waran

42. (1) Jika seseorang Majistret mendapati, berdasarkan maklumat bertulis dengan bersumpah daripada pegawai diberi kuasa dan selepas apa-apa siasatan yang difikirkannya perlu, bahawa terdapat sebab yang munasabah untuk mempercayai bahawa suatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya sedang atau telah dilakukan di mana-mana premis, supaya apa-apa keterangan atau benda yang perlu untuk penjalanan sesuatu penyiasatan mengenai suatu kesalahan boleh didapati di mana-mana premis, Majistret boleh mengeluarkan suatu waran yang memberi kuasa kepada mana-mana pegawai diberi kuasa yang dinamakan dalam waran itu untuk memasuki premis itu pada bila-bila masa yang munasabah sama ada pada waktu siang atau malam, dengan atau tanpa bantuan dan jika perlu dengan kekerasan dan di premis itu menggeledah dan menyita apa-apa keterangan atau benda sedemikian, dengan syarat bahawa tiada apa-apa jua boleh memberi kuasa kepada mana-mana mahkamah selain Mahkamah Tinggi untuk memberikan suatu waran untuk menggeledah bagi suatu barang pos, telegram atau dokumen lain yang berada dalam jagaan pihak berkuasa pos atau telegraf.

(2) Tanpa menjejaskan keluasan subseksyen (1), waran yang dikeluarkan oleh Majistret boleh memberi kuasa pengeledahan dan penyitaan —

- (a) salinan mana-mana buku, akaun atau dokumen lain, termasuk data berkomputer, yang mengandungi atau dengan munasabah disyaki mengandungi maklumat tentang apa-apa kesalahan yang disyaki telah dilakukan; atau
- (b) apa-apa dokumen, kelengkapan, alat atau benda lain yang dengan munasabah dipercayai dapat memberikan keterangan mengenai pelakuan kesalahan itu.

(3) Seseorang pegawai diberi kuasa yang menjalankan pengeledahan di bawah subseksyen (1) boleh, bagi maksud menyiasat kesalahan itu,

memeriksa mana-mana orang yang berada di dalam atau di premis itu.

(4) Seseorang pegawai diberi kuasa yang membuat pemeriksaan seseorang di bawah subseksyen (3) atau seksyen 43 boleh menyita, atau mengambil milik, dan menyimpan dalam jagaan selamat semua benda selain pakaian yang perlu, yang dijumpai pada orang itu, dan apa-apa benda lain, yang baginya ada sebab untuk mempercayai merupakan peralatan atau keterangan lain bagi kesalahan itu, dan benda itu boleh ditahan sehingga orang itu dilepaskan atau dibebaskan.

(5) Tiada seorang pun boleh diperiksa kecuali oleh seorang lain yang sama jantina, dan pemeriksaan sedemikian hendaklah dijalankan dengan penuh kesopanan.

(6) Jika, oleh sebab sifat, saiz atau amaunnya, pemindahan apa-apa buku, akaun, dokumen, data berkomputer, papan tanda, kad, surat, risalah, lembaran, notis, kelengkapan, alat atau benda yang disita di bawah seksyen ini tidak boleh dilaksanakan, pegawai yang menyita hendaklah dengan apa-apa cara mengelak buku, akaun, dokumen, data berkomputer, papan tanda, kad, surat, risalah, lembaran, notis, kelengkapan, alat atau benda itu di dalam premis atau bekas yang di dalamnya ia dijumpai.

(7) Seseorang yang, tanpa kuasa yang sah, memecahkan, mengganggu atau merosakkan lak yang disebut dalam subseksyen (6) atau memindahkan apa-apa buku, akaun, dokumen, data berkomputer, papan tanda, kad, surat, risalah, lembaran, notis, kelengkapan, alat atau benda yang dilak atau cuba untuk berbuat demikian melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi lima puluh ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi enam bulan atau kedua-duanya.

Pengeledahan dan penyitaan tanpa waran

43. Jika seseorang pegawai diberi kuasa berpuas hati atas maklumat yang diterima bahawa dia mempunyai sebab yang munasabah untuk mempercayai bahawa oleh sebab kelengahan dalam memperoleh suatu waran geledah di bawah seksyen 42 penyiasatan akan terjejas atau

keterangan mengenai pelakuan suatu kesalahan mungkin diganggu, dipindahkan, dirosakkan atau dimusnahkan, pegawai diberi kuasa itu boleh memasuki premis itu dan menjalankan di dalam, pada dan berkenaan dengan premis itu semua kuasa yang disebut dalam seksyen 42 dengan cara yang sepenuhnya dan secukupnya seolah-olah dia diberi kuasa untuk berbuat demikian oleh suatu waran yang dikeluarkan di bawah seksyen itu.

Capaian kepada data berkomputer

44. (1) Seorang pegawai diberi kuasa yang menjalankan suatu penggeledahan di bawah seksyen 42 atau 43 hendaklah diberi capaian kepada data berkomputer sama ada disimpan dalam suatu komputer atau selainnya.

(2) Bagi maksud seksyen ini, “capaian”—

- (a) termasuklah diberi kata laluan, kod penyulitan, kod penyahsulitan, perisian atau perkakasan yang perlu dan apa-apa cara lain yang dikehendaki untuk membolehkan data berkomputer difahami; dan
- (b) mempunyai erti yang diberikan kepadanya oleh subseksyen 2(2) dan (5) Enakmen Jenayah Komputer 1997 [*Akta 563*].

Waran boleh diterima walaupun cacat

45. Suatu waran geledah yang dikeluarkan di bawah Enakmen ini adalah sah dan boleh dikuatkuasakan walau apa pun kecacatan, kesilapan atau peninggalan dalamnya atau dalam permohonan bagi waran itu dan mana-mana kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda yang disita di bawah waran itu hendaklah boleh diterima sebagai keterangan dalam mana-mana prosiding di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya.

Senarai benda yang disita

46. (1) Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam subseksyen (2),

jika apa-apa kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda disita di bawah Bahagian ini, pegawai yang menyita hendaklah dengan secepat yang dapat dilaksanakan menyediakan suatu senarai benda yang disita dan mengenai tempat di mana kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda itu masing-masing dijumpai dan menyerahkan suatu salinan senarai itu yang ditandatangani olehnya kepada penghuni premis yang telah digeledah, atau kepada ejen atau pekhidmatnya, di premis itu.

(2) Jika premis itu tidak berpenghuni, pegawai yang menyita itu hendaklah bilamana mungkin menampalkan senarai benda yang disita itu di tempat yang mudah dilihat di premis itu.

Pelepasan benda yang disita

47. (1) Jika apa-apa kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda telah disita di bawah Enakmen ini, pegawai diberi kuasa yang membuat penyitaan itu, boleh pada bila-bila masa selepas itu melepaskan kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda itu kepada orang yang diputuskan olehnya sebagai berhak secara sah kepada kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda itu jika dia berpuas hati bahawa kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda itu tidak dikehendaki selainnya bagi maksud mana-mana prosiding di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, atau bagi maksud apa-apa pendakwaan di bawah mana-mana undang-undang bertulis yang lain, dan dalam hal sedemikian pegawai yang membuat penyitaan itu, Kerajaan, Suruhanjaya atau mana-mana orang yang bertindak bagi pihak Kerajaan atau Suruhanjaya tidak boleh dikenakan apa-apa prosiding oleh mana-mana orang jika penyitaan dan pelepasan kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda itu telah dibuat dengan suci hati.

(2) Suatu rekod bertulis hendaklah dibuat oleh pegawai diberi kuasa yang membuat pelepasan mana-mana kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda di bawah subseksyen (1) yang menyatakan secara terperinci hal keadaan dan sebab bagi pelepasan itu.

Kuasa untuk menghendaki kehadiran orang yang mempunyai pengetahuan tentang kes

48. (1) Seorang pegawai diberi kuasa yang menjalankan suatu penyiasatan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya boleh melalui perintah secara bertulis menghendaki kehadiran di hadapannya mana-mana orang yang pada pendapat pegawai diberi kuasa itu mempunyai pengetahuan tentang fakta dan hal keadaan kes itu, dan orang itu hendaklah hadir sebagaimana yang dikehendaki sedemikian.

(2) Jika mana-mana orang enggan hadir sebagaimana yang dikehendaki sedemikian pegawai diberi kuasa itu boleh melaporkan keengganan itu kepada seorang Majistret yang hendaklah mengeluarkan suatu saman untuk memastikan kehadiran orang itu sebagaimana yang dikehendaki oleh perintah yang dibuat di bawah subseksyen (1).

Pemeriksaan orang yang mempunyai pengetahuan tentang kes

49. (1) Seorang pegawai diberi kuasa yang menjalankan suatu penyiasatan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya boleh memeriksa secara lisan mana-mana orang yang dikatakan mempunyai pengetahuan tentang fakta dan hal keadaan kes itu.

(2) Orang yang diperiksa di bawah subseksyen (1) adalah terikat di sisi undang-undang untuk menjawab semua soalan yang berhubungan dengan kes itu yang diajukan kepadanya oleh pegawai diberi kuasa, tetapi orang itu boleh enggan menjawab mana-mana soalan yang jawapannya berkecenderungan mendedahkannya kepada pertuduhan jenayah atau penalti atau pelucuthakan.

(3) Seseorang yang membuat suatu pernyataan di bawah seksyen ini adalah terikat di sisi undang-undang untuk menyatakan yang benar, sama ada atau tidak pernyataan itu dibuat secara keseluruhannya atau sebahagiannya dalam menjawab soalan.

(4) Seorang pegawai diberi kuasa yang memeriksa seseorang di bawah subseksyen (1) hendaklah terlebih dahulu memaklumkan orang itu

mengenai peruntukan subseksyen (2) dan (3).

(5) Sesuatu pernyataan yang dibuat oleh mana-mana orang di bawah seksyen ini hendaklah, apabila mungkin, diubah ke dalam bentuk bertulis dan ditandatangani oleh orang yang membuatnya atau dilekatkan cap ibu jarinya, mengikut mana-mana yang berkenaan —

- (a) selepas pernyataan itu dibacakan kepadanya dalam bahasa dia membuatnya; dan
- (b) selepas dia diberi peluang untuk membuat apa-apa pembetulan yang dia mahu.

Kebolehterimaan pernyataan sebagai keterangan

50. (1) Kecuali sebagaimana yang diperuntukkan dalam seksyen ini, tiada pernyataan yang dibuat oleh mana-mana orang kepada seseorang pegawai diberi kuasa semasa penyiasatan dibuat di bawah Enakmen ini boleh digunakan dalam keterangan.

(2) Apabila mana-mana saksi dipanggil bagi pihak pendakwaan atau pembelaan, selain tertuduh, mahkamah hendaklah, atas permintaan tertuduh atau pendakwa, merujuk kepada mana-mana pernyataan yang dibuat oleh saksi itu kepada seseorang pegawai diberi kuasa semasa suatu penyiasatan di bawah Enakmen ini dan boleh kemudiannya, jika difikirkan patut oleh mahkamah demi kepentingan keadilan, mengarahkan supaya tertuduh diberikan suatu salinan pernyataan itu dan pernyataan itu boleh digunakan untuk mencabar kebolehpercayaan saksi itu mengikut cara yang diperuntukkan oleh Akta Keterangan 1950 [*Akta 56*].

(3) Jika tertuduh telah membuat suatu pernyataan semasa suatu penyiasatan, pernyataan itu boleh diterima sebagai keterangan bagi menyokong pembelaannya semasa perbicaraan.

(4) Tiada apa-apa jua dalam seksyen ini boleh disifatkan terpakai bagi mana-mana pernyataan yang dibuat semasa suatu perbarisan cam atau terangkum dalam seksyen 27 atau perenggan 32(1)(a), (i) dan (j) Akta

Keterangan 1950.

(5) Apabila mana-mana orang dipertuduh atas apa-apa kesalahan yang berhubung dengan —

(a) pembuatan; atau

(b) kandungan,

apa-apa pernyataan yang dibuat olehnya kepada seseorang pegawai diberi kuasa semasa suatu penyiasatan yang dibuat di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, pernyataan itu boleh digunakan sebagai keterangan dalam kes pendakwaan.

Pegawai diberi kuasa hendaklah menyiapkan penyiasatan dan menyerahkannya kepada polis

51. Apabila siap penyiasatannya mengenai sesuatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, seorang pegawai diberi kuasa hendaklah dengan serta-merta memberikan segala maklumat yang berhubung dengan pelakuan kesalahan itu kepada pegawai yang menjaga suatu balai polis dan pegawai polis boleh menangkap seseorang yang mungkin telah melakukan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya.

Kos bagi memegang kelengkapan, dsb., yang disita

52. Jika apa-apa kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda yang disita di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya dipegang dalam jagaan Kerajaan atau Suruhanjaya sementara menunggu penyelesaian apa-apa prosiding yang berkenaan dengan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, kos bagi memegang benda itu dalam jagaan hendaklah, sekiranya mana-mana orang didapati telah melakukan suatu kesalahan, menjadi hutang yang kena dibayar oleh orang itu kepada Kerajaan dan hendaklah didapatkan dengan sewajarnya.

Tiada kos atau ganti rugi yang berbangkit daripada penyitaan boleh didapatkan

53. Tiada seorang pun boleh, dalam apa-apa prosiding di hadapan mana-mana mahkamah berkenaan dengan apa-apa kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda yang disita dalam menjalankan atau yang berupa sebagai menjalankan mana-mana kuasa yang diberikan di bawah Enakmen ini, berhak kepada kos prosiding itu atau kepada apa-apa ganti rugi atau relif lain melainkan jika penyitaan itu dibuat tanpa sebab yang munasabah.

Halangan

54. Mana-mana orang yang —

- (a) enggan memberikan mana-mana pegawai diberi kuasa akses ke mana-mana premis yang pegawai diberi kuasa itu berhak kepadanya di bawah Enakmen ini atau dalam melaksanakan apa-apa kewajipan yang dikenakan atau kuasa yang diberikan oleh Enakmen ini;
- (b) mengamang, menghalang, menggalang atau melengahkan mana-mana pegawai diberi kuasa dalam membuat apa-apa kemasukan yang pegawai diberi kuasa itu berhak membuatnya di bawah Enakmen ini atau dalam melaksanakan apa-apa kewajipan yang dikenakan atau kuasa yang diberikan oleh Enakmen ini; atau
- (c) enggan memberi mana-mana pegawai diberi kuasa apa-apa maklumat yang berhubungan dengan sesuatu kesalahan atau kesalahan yang disyaki di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya atau apa-apa maklumat lain yang boleh dikehendaki daripadanya secara munasabah dan yang ada dalam pengetahuannya atau dalam kuasanya untuk memberikannya,

melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi dua ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi dua tahun atau kedua-duanya.

Kuasa tambahan

55. Seorang pegawai diberi kuasa hendaklah, bagi maksud melaksanakan Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, mempunyai kuasa untuk melakukan semua atau mana-mana yang berikut:

- (a) menghendaki pengemukaan rekod, akaun, data berkomputer dan dokumen yang disimpan oleh seseorang pemegang kelulusan galakan atau orang lain dan untuk memeriksa, meneliti dan untuk memuat turun daripadanya, membuat salinannya atau mengambil cabutan daripadanya;
- (b) menghendaki pengemukaan mana-mana dokumen pengenalan daripada mana-mana orang berhubung dengan mana-mana kes atau kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya;
- (c) membuat apa-apa siasatan yang perlu untuk menentukan sama ada peruntukan Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya telah dipatuhi.

Pengkompaunan kesalahan

56. (1) Menteri boleh, melalui peraturan-peraturan, menetapkan mana-mana kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya sebagai kesalahan boleh kompaun.

(2) Suruhanjaya boleh mengkompaunkan mana-mana kesalahan yang dilakukan oleh mana-mana orang di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya dan yang ditetapkan menjadi kesalahan boleh kompaun dengan membuat suatu tawaran bertulis kepada orang yang disyaki telah melakukan kesalahan itu untuk mengkompaun kesalahan itu apabila dibayar kepada Suruhanjaya suatu amaun wang yang tidak melebihi lima puluh peratus daripada denda maksimum bagi kesalahan itu dalam masa yang dinyatakan dalam tawaran bertulis itu.

(3) Sesuatu tawaran di bawah subseksyen (2) boleh dibuat pada bila-bila masa selepas kesalahan itu dilakukan tetapi sebelum apa-apa pendakwaan

baginya dimulakan, dan jika amaun yang dinyatakan dalam tawaran itu tidak dibayar dalam masa yang dinyatakan dalam tawaran itu, atau apa-apa lanjutan masa yang diberikan oleh Suruhanjaya, pendakwaan bagi kesalahan itu boleh dimulakan pada bila-bila masa selepas itu terhadap orang yang kepadanya tawaran itu dibuat.

(4) Jika sesuatu kesalahan telah dikompaun di bawah subseksyen (2), tiada pendakwaan boleh dimulakan berkenaan dengan kesalahan itu terhadap orang yang kepadanya tawaran mengkompaun itu dibuat, dan apa-apa kelengkapan, alat, bahan, buku, rekod, akaun, dokumen atau benda yang disita di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya yang berkaitan dengan kesalahan itu boleh dilepaskan oleh Suruhanjaya, tertakluk kepada apa-apa terma dan syarat yang difikirkannya patut untuk dikenakan mengikut syarat kompaun itu.

(5) Semua jumlah wang yang diterima oleh Suruhanjaya di bawah seksyen ini hendaklah dibayar ke dalam Kumpulan Wang Disatukan Negeri.

Pendakwaan

57. Tiada pendakwaan boleh dimulakan bagi mana-mana kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya kecuali oleh atau dengan keizinan bertulis Pendakwa Raya.

Kesalahan oleh pertubuhan perbadanan

58. (1) Jika sesuatu pertubuhan perbadanan melakukan suatu kesalahan di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya, seseorang yang pada masa pelakuan kesalahan itu ialah seorang pengarah, ketua pegawai eksekutif, ketua pegawai operasi, pengurus, setiausaha atau pegawai lain yang seumpamanya dalam pertubuhan perbadanan itu atau yang berupa bertindak atas mana-mana sifat sedemikian atau yang dengan apa-apa cara atau pada apa-apa takat bertanggungjawab bagi pengurusan apa-apa hal ehwal pertubuhan perbadanan itu atau yang membantu dalam pengurusan sedemikian —

- (a) boleh dipertuduh secara berasingan atau bersejajarnya dalam prosiding yang sama bersekali dengan pertubuhan perbadanan itu; dan
- (b) jika pertubuhan perbadanan itu didapati bersalah melakukan kesalahan itu, hendaklah disifatkan bersalah atas kesalahan itu melainkan jika, dengan mengambil kira jenis fungsinya atas sifat itu dan segala hal keadaan, dia membuktikan —
  - (i) bahawa kesalahan itu telah dilakukan tanpa pengetahuan, persetujuan atau pembiarannya; dan
  - (ii) bahawa dia telah mengambil segala langkah yang munasabah dan menjalankan segala usaha yang wajar untuk mengelakkan melakukan kesalahan itu.

(2) Bilamana mana-mana ejen atau pekerja dalam penjalanan pekerjaannya melakukan atau tidak melakukan apa-apa perbuatan yang pelakuan atau peninggalan untuk berbuat demikian oleh prinsipal atau majikannya akan menjadi suatu kesalahan terhadap Enakmen ini, ejen atau pekerja itu adalah bersalah atas kesalahan itu, dan subseksyen (3) hendaklah terpakai bagi prinsipal atau majikannya itu.

(3) Jika mana-mana orang boleh di bawah Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya dikenakan apa-apa hukuman atau penalti bagi perbuatan, peninggalan, pengabaian atau keingkaran, dia boleh dikenakan hukuman atau penalti yang sama bagi tiap-tiap perbuatan, peninggalan, pengabaian atau keingkaran mana-mana pekerja atau ejennya, atau pekerja kepada ejen itu, jika perbuatan, peninggalan, pengabaian atau keingkaran itu telah dilakukan —

- (a) oleh pekerja orang itu dalam penjalanan pekerjaannya;
- (b) oleh ejen itu semasa bertindak bagi pihak orang itu; atau
- (c) oleh pekerja kepada ejen itu dalam penjalanan pekerjaannya dengan ejen itu atau selainnya bagi pihak ejen itu yang bertindak bagi pihak orang itu.

BAHAGIAN IX

AM

Laporan tentang pelaksanaan dan prestasi sistem tarif galakan

59. (1) Suruhanjaya hendaklah memantau semua perkara yang penting yang berhubungan dengan pelaksanaan dan prestasi sistem tarif galakan dan mengemukakan laporan mengenainya kepada Menteri selepas berakhirnya setiap tahun kewangan Suruhanjaya.

(2) Dalam melaksanakan fungsinya di bawah subseksyen (1), Suruhanjaya hendaklah mengambil kira apa-apa petunjuk sebagaimana yang difikirkan sesuai oleh Suruhanjaya.

(3) Laporan yang hendaklah dikemukakan oleh Suruhanjaya di bawah subseksyen (1) hendaklah termasuk perkara yang berikut:

- (a) pelaksanaan dan pentadbiran Enakmen ini dan perundangan subsidiarinya;
- (b) tarif galakan dan kadar pengurangan yang terpakai;
- (c) Kumpulan Wang;
- (d) apa-apa ketidakpatuhan oleh mana-mana orang dengan peruntukan Enakmen ini dan perundangan subsidiarinya;
- (e) pemberian atau pembatalan mana-mana kelulusan galakan;
- (f) apa-apa kekurangan dalam skop atau pelaksanaan Enakmen ini dan perundangan subsidiarinya; dan
- (g) perkara lain yang difikirkan perlu oleh Suruhanjaya.

(4) Suruhanjaya hendaklah menyiarkan laporan itu mengikut cara yang difikirkannya sesuai dengan secepat yang dapat dilaksanakan berikutan dari tarikh Suruhanjaya mengemukakan laporan itu kepada Menteri.

Pematuhan semua undang-undang lain

60. Bagi mengelakkan keraguan, pemberian kelulusan galakan oleh Suruhanjaya tidak mengecualikan pemegang kelulusan galakan itu daripada obligasi untuk mematuhi semua undang-undang yang terpakai yang lain, termasuk Enakmen Bekalan Elektrik 2024 dan perundangan subsidiarinya.

Arahan oleh Suruhanjaya

61. (1) Suruhanjaya boleh dari semasa ke semasa mengeluarkan arahan secara bertulis kepada mana-mana orang mengenai pemuatan atau ketidakpatuhan mana-mana syarat kelulusan galakan, termasuk untuk meremedikan pelanggaran sesuatu syarat kelulusan galakan atau peruntukan Enakmen ini atau perundangan subsidiarinya.

(2) Sebelum membuat suatu arahan di bawah subseksyen (1), Suruhanjaya hendaklah mengeluarkan suatu notis bertulis kepada orang itu dengan menyatakan jenis pemuatan yang dikehendaki.

(3) Orang itu hendaklah diberi peluang untuk didengar atau boleh mengemukakan suatu penghujahan bertulis tentang sebab bagi tingkah laku atau aktiviti dalam tempoh masa yang munasabah yang dinyatakan dalam notis itu.

(4) Selepas habis tempoh notis yang dinyatakan dalam subseksyen (3), Suruhanjaya hendaklah menimbangkan apa-apa sebab yang diberikan oleh orang itu sebelum membuat suatu keputusan berhubung dengan tingkah laku atau aktiviti yang berkenaan orang itu.

(5) Selepas menimbangkan dengan sewajarnya apa-apa sebab yang diberikan oleh orang itu, Suruhanjaya boleh, dengan notis bertulis, mengeluarkan suatu arahan di bawah subseksyen (1) dengan secepat yang dapat dilaksanakan yang menghendaki orang itu supaya mengambil tindakan yang dinyatakan dengan tujuan untuk memastikan bahawa orang itu tidak melanggar atau tidak terus melanggar mana-mana syarat kelulusan galakan atau mana-mana peruntukan Enakmen ini atau

perundangan subsidiarinya.

(6) Orang itu hendaklah mematuhi arahan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya di bawah subseksyen (5).

(7) Suatu arahan yang dibuat oleh Suruhanjaya di bawah Bahagian ini hendaklah didaftarkan dengan secepat yang dapat dilaksanakan.

(8) Arahan itu hendaklah berkuat kuasa dari tarikh pendaftaran itu atau apa-apa tarikh kemudian yang dinyatakan oleh Suruhanjaya dalam arahan itu.

(9) Arahan itu hendaklah habis tempohnya pada apa-apa tarikh yang dinyatakan oleh Suruhanjaya dalam notis bertulis itu atau jika tiada tarikh dinyatakan, arahan itu hendaklah terus berkuat kuasa sehingga arahan itu dibatalkan.

(10) Suruhanjaya boleh mengubah atau membatalkan sesuatu arahan dan tatacara yang dinyatakan dalam subseksyen (2), (3), (4), (5), (7), (8) dan (9) hendaklah terpakai *mutatis mutandis* berkenaan dengan apa-apa perubahan atau pembatalan sesuatu arahan.

(11) Suruhanjaya hendaklah menyenggarakan suatu daftar mengenai semua arahan yang dikeluarkan oleh Suruhanjaya di bawah seksyen ini, termasuk apa-apa perubahan atau pembatalan sesuatu arahan.

(12) Seseorang yang tidak mematuhi arahan Suruhanjaya di bawah seksyen ini melakukan suatu kesalahan dan boleh, apabila disabitkan, didenda tidak melebihi dua ratus ribu ringgit atau dipenjarakan selama tempoh tidak melebihi dua tahun atau kedua-duanya.

Daftar

62. Seseorang boleh, apabila dibayar apa-apa fi yang ditentukan oleh Suruhanjaya —

- (a) memeriksa daftar yang disenggarakan di bawah Enakmen ini; dan

- (b) membuat salinan, atau mengambil cabutan daripada, daftar itu.

Kuasa Menteri untuk membuat peraturan-peraturan

63. Menteri boleh membuat peraturan-peraturan bagi semua atau mana-mana maksud yang berikut:

- (a) untuk menetapkan kriteria yang hendaklah dipenuhi supaya sumber tenaga yang tertentu boleh dianggap sebagai suatu sumber boleh baharu bagi maksud Enakmen ini;
- (b) untuk menetapkan semua perkara berhubung dengan permohonan kelulusan galakan, termasuk kriteria kelayakan bagi pemohon, cara permohonan dan tempoh, bentuk dan syarat standard bagi kelulusan galakan;
- (c) untuk menetapkan bentuk dan kandungan perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu di bawah seksyen 14;
- (d) untuk menetapkan kriteria yang hendaklah dipenuhi oleh pemasangan tenaga boleh baharu bagi menentukan kelayakan pemegang kelulusan galakan untuk menerima kadar tarif galakan tertentu bagi maksud seksyen 18;
- (e) untuk menetapkan tatacara bagi mendapatkan wang daripada Kumpulan Wang dan kaedah pengiraan jumlah yang kena dibayar kepada pemegang lesen pengagihan di bawah seksyen 21;
- (f) untuk menetapkan cara rayuan di bawah seksyen 13;
- (g) untuk menetapkan apa-apa perkara berhubung dengan Kumpulan Wang;
- (h) untuk menetapkan fi yang boleh ditetapkan di bawah Enakmen ini;
- (i) untuk menetapkan kesalahan yang boleh dikompaun dan borang yang hendaklah digunakan dan kaedah dan tatacara bagi pengkompaunan kesalahan bagi maksud seksyen 56; dan

- (j) untuk menetapkan semua perkara lain yang perlu atau suai manfaat untuk ditetapkan bagi melaksanakan, atau menjalankan dengan lebih baik, peruntukan Enakmen ini.

Penalti bagi perundangan subsidiari

64. Peraturan-peraturan yang dibuat di bawah seksyen 63 atau mana-mana perundangan subsidiari lain yang dibuat di bawah Enakmen ini boleh memperuntukkan apa-apa perbuatan atau peninggalan yang melanggar peraturan-peraturan atau perundangan subsidiari lain itu sebagai suatu kesalahan dan boleh memperuntukkan penalti denda tidak melebihi tiga ratus ribu ringgit atau pemenjaraan selama tempoh tidak melebihi tiga tahun atau kedua-duanya.

Kuasa Menteri untuk meminda Jadual

65. Menteri boleh, melalui perintah yang disiarkan dalam *Warta*, meminda Jadual.

BAHAGIAN X

KECUALIAN DAN PERALIHAN

Kecualian dan peralihan

66. (1) Bagi maksud seksyen ini, “Akta” ertinya Akta Tenaga Boleh Baharu 2011 [*Akta 725*].

(2) Mana-mana perintah atau arahan yang dibuat atau dikeluarkan di bawah Akta sebelum tarikh permulaan kuat kuasa Enakmen ini hendaklah disifatkan telah dibuat atau dikeluarkan di bawah Enakmen ini dan hendaklah terus berkuat kuasa dan mempunyai kesan berhubung dengan orang yang kepadanya perintah atau arahan itu terpakai sehingga dipinda

atau dibatalkan.

(3) Apa-apa kelulusan atau keputusan yang dibuat di bawah Akta dan perundangan subsidiarinya sebelum tarikh permulaan kuat kuasa Enakmen ini hendaklah terus berkuat kuasa dan mempunyai kesan seolah-olah kelulusan atau keputusan itu dibuat di bawah Enakmen ini sehingga dipinda atau dibatalkan.

(4) Apa-apa rayuan kepada Menteri yang belum selesai di bawah seksyen 11 Akta dan perundangan subsidiarinya hendaklah diteruskan dan diselesaikan di bawah Akta tersebut.

(5) Apa-apa permohonan, kelulusan atau keputusan yang masih belum selesai yang dibuat di bawah Akta sebelum tarikh permulaan kuat kuasa Enakmen ini hendaklah diuruskan oleh Suruhanjaya di bawah Enakmen ini.

(6) Apa-apa perjanjian pembelian kuasa tenaga boleh baharu yang dibuat di bawah Akta hendaklah disifatkan telah disempurnakan menurut undang-undang dan sah di bawah Enakmen ini.

(7) Apa-apa bayaran yang kena dibayar oleh pemegang lesen pengagihan bagi peruntukan tarif yang dikenakan di bawah Akta sebelum permulaan kuat kuasa Enakmen ini dan dipungut selepas tarikh permulaan kuat kuasa Enakmen ini hendaklah dibuat mengikut Akta seolah-olah Akta itu masih berkuat kuasa.

(8) Apa-apa tuntutan bagi mendapatkan balik wang oleh pemegang lesen pengagihan bagi apa-apa pembayaran penjana tenaga boleh baharu yang dibuat oleh pemegang lesen pengagihan kepada pemegang kelulusan galakan di bawah Akta hendaklah dibuat, dalam tempoh dua belas bulan dari tarikh permulaan kuat kuasa Enakmen ini, mengikut Akta seolah-olah Akta itu masih berkuat kuasa.

(9) Apa-apa fi pentadbiran yang kena dibayar di bawah seksyen 20 Akta dan perundangan subsidiarinya hendaklah dibayar mengikut Akta seolah-olah Akta itu masih berkuat kuasa.

Lesen yang sedia ada

67. Tiada apa-apa dalam Enakmen ini boleh ditafsirkan sebagai mengurangkan atau melanjutkan tempoh sesuatu lesen yang dikeluarkan di bawah seksyen 8 Enakmen Bekalan Elektrik 2024.

JADUAL
[Seksyen 2]
SUMBER BOLEH BAHARU, KADAR TARIF GALAKAN, TEMPOH BERKUAT KUASA DAN
KADAR PENGURANGAN TAHUNAN

Ruang Pertama	Ruang Kedua	Ruang Ketiga	Ruang Keempat	Ruang Kelima
Sumber boleh baharu	Perihal pemasangan tenaga boleh baharu yang layak	Kadar tarif galakan (dalam ringgit bagi setiap kilowatt jam)	Tempoh berkuat kuasa (bermula dari tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan)	Kadar pengurangan tahunan
Biogas	(a) Pemasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai kapasiti terpasang: (i) sehingga dan termasuk 4 megawatt (ii) melebihi 4 megawatt, dan sehingga dan termasuk 10 megawatt (iii) melebihi 10 megawatt, dan sehingga dan termasuk 30 megawatt	Kadar tarif galakan asas		
		0.32	16 tahun	0.5 %
		0.30	16 tahun	0.5 %
		0.28	16 tahun	0.5 %
(b) Pemasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai mana-mana satu atau lebih kriteria yang berikut sebagai tambahan kepada (a) di atas:		Kadar tarif galakan bonus sebagai tambahan kepada kadar tarif galakan asas		

JADUAL
[Seksyen 2]
SUMBER BOLEH BAHARU, KADAR TARIF GALAKAN, TEMPOH BERKUAT KUASA DAN
KADAR PENGURANGAN TAHUNAN

Ruang Pertama	Ruang Kedua	Ruang Ketiga	Ruang Keempat	Ruang Kelima
Sumber boleh baharu	Perihal pemasangan tenaga boleh baharu yang layak	Kadar tarif galakan (dalam ringgit bagi setiap kilowatt jam)	Tempoh berkuat kuasa (bermula dari tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan)	Kadar pengurangan tahunan
Biojisim	(i) penggunaan teknologi enjin gas dengan kecekapan elektrik melebihi 40%	+ 0.02	16 tahun	0.5 %
	(ii) penggunaan teknologi enjin gas yang dibuat atau dipasang secara tempatan	+ 0.01	16 tahun	0.5 %
	(iii) penggunaan tapak pelupusan atau gas kumbahan sebagai sumber bahan api	+ 0.08	16 tahun	1.8 %
	(a) Pemasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai kapasiti terpasang:	Kadar tarif galakan asas		
	(i) sehingga dan termasuk 10 megawatt	0.31	16 tahun	0.5 %
	(ii) melebihi 10 megawatt, dan sehingga dan termasuk 20 megawatt	0.29	16 tahun	0.5 %
	(iii) melebihi 20 megawatt, dan sehingga dan termasuk 30 megawatt	0.27	16 tahun	0.5 %

JADUAL
[Seksyen 2]
SUMBER BOLEH BAHARU, KADAR TARIF GALAKAN, TEMPOH BERKUAT KUASA DAN
KADAR PENGURANGAN TAHUNAN - (samb.)

Ruang Pertama	Ruang Kedua	Ruang Ketiga	Ruang Keempat	Ruang Kelima
Sumber boleh baharu	Perihalan pemasangan tenaga boleh baharu yang layak	Kadar tarif galakan (dalam ringgit bagi setiap kilowatt jam)	Tempoh berkuat kuasa (bermula dari tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan)	Kadar pengurangan tahunan
(b)	Pemasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai mana-mana satu atau lebih kriteria yang berikut sebagai tambahan kepada (a) di atas:	Kadar tarif galakan bonus sebagai tambahan kepada kadar tarif galakan asas		
	(i) penggunaan teknologi pengegasan	+ 0.02	16 tahun	0.5 %
	(ii) penggunaan sistem penjanaan elektrik berasaskan stim dengan kecekapan keseluruhan melebihi 14%	+ 0.01	16 tahun	0.5 %
	(iii) penggunaan teknologi pengegasan yang dibuat atau dipasang secara tempatan	+ 0.01	16 tahun	0.5 %
	(iv) penggunaan sisa pepejal perbandaran sebagai sumber bahan api	+0.10	16 tahun	1.8 %

JADUAL
[Seksyen 2]
SUMBER BOLEH BAHARU, KADAR TARIF GALAKAN, TEMPOH BERKUAT KUASA DAN
KADAR PENGURANGAN TAHUNAN - (samb.)

Ruang Pertama	Ruang Kedua	Ruang Ketiga	Ruang Keempat	Ruang Kelima
Sumber boleh baharu	Perihal pepasangan tenaga boleh baharu yang layak	Kadar tarif galakan (dalam ringgit bagi setiap kilowatt jam)	Tempoh berkuat kuasa (bermula dari tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan)	Kadar pengurangan tahunan
Hidrokuasa kecil	Pepasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai kapasiti terpasang sehingga dan termasuk 10 megawatt	0.24	21 tahun	8.0 %
	Pepasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai kapasiti terpasang melebihi 10 megawatt, dan sehingga dan termasuk 30 megawatt	0.23	21 tahun	8.0 %
Fotovolta suria	(a) Pepasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai kapasiti terpasang:	Kadar tarif galakan asas		
	(i) sehingga dan termasuk 4 kilowatt	1.23	21 tahun	8.0 %
	(ii) melebihi 4 kilowatt, dan sehingga dan termasuk 24 kilowatt	1.20	21 tahun	8.0 %
	(iii) melebihi 24 kilowatt, dan sehingga dan termasuk 72 kilowatt	1.18	21 tahun	8.0 %
	(iv) melebihi 72 kilowatt, dan sehingga dan termasuk 1 megawatt	1.14	21 tahun	8.0 %
	(v) melebihi 1 megawatt, dan sehingga dan termasuk 10 megawatt	0.95	21 tahun	8.0 %
	(vi) melebihi 10 megawatt, dan sehingga dan termasuk 30 megawatt	0.85	21 tahun	8.0 %

JADUAL
[Seksyen 2]
SUMBER BOLEH BAHARU, KADAR TARIF GALAKAN, TEMPOH BERKUAT KUASA DAN
KADAR PENGURANGAN TAHUNAN - (samb.)

Ruang Pertama	Ruang Kedua	Ruang Ketiga	Ruang Keempat	Ruang Kelima
Sumber boleh baharu	Perihal pemasangan tenaga boleh baharu yang layak	Kadar tarif galakan (dalam ringgit bagi setiap kilowatt jam)	Tempoh berkuat kuasa (bermula dari tarikh permulaan kuat kuasa tarif galakan)	Kadar pengurangan tahunan
(b)	Pemasangan tenaga boleh baharu yang mempunyai mana-mana satu atau lebih kriteria yang berikut sebagai tambahan kepada (a) di atas:	Kadar tarif galakan bonus sebagai tambahan kepada kadar tarif galakan asas		
	(i) penggunaan sebagai pemasangan dalam bangunan atau struktur bangunan	+ 0.26	21 tahun	8.0 %
	(ii) penggunaan sebagai bahan bangunan	+ 0.25	21 tahun	8.0 %
	(iii) penggunaan modul fotovolta suria yang dibuat atau dipasang secara tempatan	+0.03	21 tahun	8.0 %
(iv) penggunaan alat penyonsang suria yang dibuat atau dipasang secara tempatan	+0.01	21 tahun	21 tahun	8.0 %

Semua pengiraan perantaraan dan kadar tarif galakan yang muktamad di bawah Jadual ini hendaklah digenapkan kepada tempat perpuluhan yang keempat dalam ringgit bagi setiap kilowatt jam dan angka lima atau lebih pada tempat perpuluhan yang kelima hendaklah menyebabkan penggenapan perpuluhan yang keempat.

DIPERAKUKAN oleh saya sebagai salinan Rang Undang-Undang yang tulen yang telah diluluskan oleh Majlis Dewan Undangan pada hari Rabu, 3 Januari 2024.

DATUK SERI PANGLIMA HAJI KADZIM BIN HAJI M. YAHYA,
Speaker,
Dewan Undangan Negeri.